

DİZ ÇEVRESİ ONARIMI İÇİN AKILDA BULUNDURULMASI GEREKEN BİR ALTERNATİF: PROKSİMAL TABANLI SAFEN FLEP

An Alternate Flap to Keep in Mind to Repair Soft Tissue Defects Around the Knee: Proximally- Based Saphenous Flap

Fikret Eren¹, Sinan Öksüz¹, Cenk Melikoğlu², Bilge Kağan Aysal¹, Ersin Ülkür¹

ÖZET

¹GATA Haydarpaşa Eğitim
Hastanesi Plastik Cerrahi
Kliniği
İstanbul

²Şanlıurfa Eğitim ve Araştırma
Hastanesi Plastik Cerrahi
Kliniği
Şanlıurfa

Alt ekstremitenin orta 1/3 bölümündeki doku eksikliklerinin lokal onarım seçenekleri nispeten sınırlıdır. Bu bölgenin rekonstrüksiyonunda lokal seçenekler arasında bulunan safen flap, son dönemlerde ters akımlı olarak daha da popüler olmuş ve alt ekstremitete distalinde kullanım alanı bulmuştur. Alt ekstremitede diz çevresi yumuşak doku defektlerinin onarımı için proksimal tabanlı safen flap fonksiyonel herhangi bir kayba neden olmadan kolaylıkla uygulanabilecek uygun bir alternatif olarak ön plana çıkmaktadır.

Anahtar kelimeler: Patella, Yumuşak doku travmaları, Cerrahi flpler

ABSTRACT

Local soft tissue reconstruction options of middle third of the lower extremity are relatively limited. The saphenous flap that is an option for this region of lower extremity is more popular in recent years as a reverse flow and has used for the distal part of the lower extremity. For the reconstruction of soft tissue defects around the knee proximally-based saphenous flap can easily be applied without causing any loss of function and seems to be a suitable alternative.

Key words: Patella, Soft tissue injuries, Surgical flaps

GİRİŞ

İletişim:
Uzm. Dr. Cenk Melikoğlu
İstiklal Cd. Paşa Apt. No: 15
Yenişehir, Şanlıurfa

Tel: +90 (414)318 60 60

e-mail:
melikc@yahoo.com

Alt ekstremitenin orta 1/3' ündeki doku eksikliklerinin onarımı travma cerrahisinde sık karşılaşılan çözümü güç sorunlardan biridir. Diz ve popliteal bölgede bulunan doku defekti, kontraktür gibi yumuşak doku problemlerinin onarımı için tedavi alternatifleri nispeten sınırlıdır. Serbest doku aktarımları dışında kullanılabilen lokal doku seçenekleri arasında bulunan safen flap son dönemde ters akımlı olarak daha popüler olmuş ve alt ekstremitete distalinde kullanım alanı bulmuştur.(1)

Acland tarafından 1981 de tanımlanan desenden geniküler arterin safen dalı tarafından beslenen proksimal tabanlı safen flep yakın komşuluğunda bulunan yumuşak doku defektlerinin onarımı ve serbest doku aktarımları için güvenilir ve kolay uygulanabilir bir seçenek tir (2,3). Bu çalışmada proksimal tabanlı safen flep ile patellar bölgedeki atonik yara onarımı olgusu sunuldu.

OLGU SUNUMU

20 yaşında erkek hasta çocukluk döneminde tandır düşme sonucu, sağ patellar bölgesindeki yaralanmasının sekonder gelişen skar dokusu üzerindeki atonik açık yara nedeniyle kliniğimize başvurdu. Hasta belirtilen bölgesinde zaman zaman nüks eden ve iyileşmeyen yaranan yakınımactaydı (Resim-1). Planlanan operasyon-

gesinden uzaklaştırıldı. Hastanın sağ patellar bölge medialinde 15x11 cm boyutlarında hazırlanan safen flep safen arter pedikülü üzerinden proksimal tabanlı olarak ada flebi şeklinde, sartoryus kasının altında safen arter ven identifiye edilerek ve bir miktar da iskeletize edileerek kaldırılıp patellar bölgedeki defekt alanına adapte edildi. Internal safen sinirin infrapatellar dalı da flebe dahil edilerek flebin duyusalığı muhafaza edilmeğe çalışıldı. Donör alan aynı taraf uyluktan alınan kısmi kalınlıktaki deri grefti ile kapatıldı. 3 adet penroz dren yerleştirildi (Resim-3). Postoperatif 5. Günde grefti açıldı ve 12. günde flebin dikişleri alındı. Greft nedeniyle hasta ameliyat sonrası yedi gün boyunca yarımdiz ateli ile takip edildi. Hasta postoperatif 8. günde elastik bandaj uygulanarak mobilize edildi. Bu mobilizasyon başlangıçta günde 3 kez 10 ar dakika, 5. gün sonrasında gittikçe uzayan periodlarla yapıldı. Hasta ameliyat sonrası 15. gününe kadar koltuk deyneği yardımıyla mobilize oldu. Geç dönem takiplerde flebin lokal onarım için uygun bir seçenek olduğu diz gibi travmalara açık bir bölgede yeterli yumuşak doku desteği sağladığını gözlemedi (Resim 4-5). Postoperatif diz ekleminde herhangi bir fonksiyon kaybı izlenmedi ve duyu kaybına bağlı bir şikayet gelişmedi.

Resim 1. Patellar bölgedeki atonik açık yaranın ameliyat öncesi görüntüsü.

da defektin büyüklüğünün ve lokalizasyonunun uygun olması nedeniyle proksimal tabanlı safen flep seçildi (Resim-2). Hastanın ameliyat öncesi onamları alındı. Operasyon spinal anestezi altında gerçekleştirildi. Hasta sırt üstü pozisyonda opere edildi. Diz yarı fleksiyonda iken bacağa dışa rotasyon yaptırıldı. Öncelikle mevcut atonik yara debride edilerek sağılsız dokular diz bölgelerinden uzaklaştırıldı. Hasta ameliyat sonrası 15. gününde greft açıldı ve 12. gününde flebin dikişleri alındı. Greft nedeniyle hasta ameliyat sonrası yedi gün boyunca yarımdiz ateli ile takip edildi. Hasta postoperatif 8. günde elastik bandaj uygulanarak mobilize edildi. Bu mobilizasyon başlangıçta günde 3 kez 10 ar dakika, 5. gün sonrasında gittikçe uzayan periodlarla yapıldı. Hasta ameliyat sonrası 15. gününe kadar koltuk deyneği yardımıyla mobilize oldu. Geç dönem takiplerde flebin lokal onarım için uygun bir seçenek olduğu diz gibi travmalara açık bir bölgede yeterli yumuşak doku desteği sağladığını gözlemedi (Resim 4-5). Postoperatif diz ekleminde herhangi bir fonksiyon kaybı izlenmedi ve duyu kaybına bağlı bir şikayet gelişmedi.

Resim 2. Sağ diz medialinden planlanan safen flep.

Resim 3. Proksimal tabanlı safen flep ile onarım. Flep donör alanı aynı bacak uyluk bölgesindeki alınan kısmi kalınlıklı deri grefti ile onarıldı.

Resim 4. Sağ diz medialindeki flep donör alanının Postop 6. Aydaki görünümü.

Resim 5. Postop 6. Ayda safen flebin görüntüsü.

TARTIŞMA

Diz bölgesindeki yumuşak doku eksikliklerinin onarımında ince katlanabilir olduğu kadar sert kıvamlı sert cilt yapısına sahip flep seçeneklerinin kullanılması gerekmektedir (4). Patellar bölgedeki arteriyel kan akımının yetersiz olması ve kas dokusundan yoksun olması nedeniyle bu bölgenin yumuşak doku onarımları trauma cerrahlarının için içinden çıkışması zor problemden olmuştur (5). Diz bölgesi ve çevresinin yumuşak doku onarımında kullanılabilen diğer lokal seçenekler m. gastrokinemius, m. soleus m. tibialis anterior ve m. flexor digitorum longus kas flepleridir (6). Safen flep diz bölgesi yumuşak doku onarımları için kolay uygulanabilir ve güvenilir bir seçenekdir. İnce dayanıklı fasyokutan doku desteği sağlaması ve patellar bölge onarımı için yeterli bir flep planlanabilmesi gibi avantajları vardır. Erişkin hastalarda flep genişliği 7-8 cm olacak biçimde planlanırsa donör saha primer olarak kapatılabilir. Ancak daha geniş planlanan fleplerin donör sahalarının kapatılması için deri grefti gereklisi ve duyu kusuru gelişmesi dezavantaj olarak değerlendirilebilir (7).

SONUÇ

Bu olgu sunumu ile tarif edildiği zamandan günümüze çeşitli zamanlarda serbest ve lokal flepler olarak kullanım alanı bulmuş olan safen flebin diz bölgesi onarımlarında rutin biçimde kullanılabilecek bir alternatif olduğunu göstermek amaçlandı. Alt ekstremitede diz çevresi yumuşak doku defektlerinin onarımı için proksimal tabanlı safen flap fonksiyonel herhangi bir kayba neden olmadan kolaylıkla uygulanabilecek uygun bir alternatif olduğu fikrine katılmaktayız.

KAYNAKLAR

- 1.** Nenad t, Reiner W, Micheal S, Reinhard H, Hans H. Saphenous perfotaror flap for reconstructive surgery in the lower leg and the foot: a clinical sutudy of 50 patients with posttraumatic osteomyelitis J Trauma 2010;68(5):1200-7.
- 2.** Acland RD, Schusterman M, Godina M, Eder E, Taylor GI, Carlisle I. The saphenous neurovascular free flap. Plast Reconstr Surg 1981;67(6):763-74.
- 3.** Karamürsel S, Celebioğlu S. Use of the medial side of the knee skin as a free flap : saphenous flap. Plast Reconstr Surg 2006, 117 (4):1308-14.
- 4.** Wiedner M, Koch H, Scharnagl E. The superior lateral genicular artery flap for soft-tissue reconstruction around the knee: clinical experience and review of the literature. Ann Plast Surg 2011;66(4):388-92.
- 5.** Kim YJ, Lee JW, Ko JH, Seo DG, Oh SJ, Jang YC. Reconstruction on Patellar Area with the Saphenous Island Flap J Korean Soc Planst Reconstr Surg 2006;033(05): 536-40.
- 6.** Reddy V, Stevenson TR. MOC-PS(SM) CME article: lower extremity reconstruction. Plast Reconstr Surg 2008;121(4):1-7.
- 7.** Koshima I, Endou T, Soeda S, Yamasaki M. The free or pedicled saphenous flap. Ann Plast Surg 1988;21(4):369-74.